

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

บทบาทหญิงชายกับการพัฒนา : กรณีศึกษาในเขต
เชียงใหม่ หลวงพระบาง ตั้งแต่ ค.ศ. 1975 ถึงปัจจุบัน

ชื่อผู้เขียน

นางสาวธารทิพย์ ไกรวรรณฤทธิ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รศ.ดร. นุสบา วัฒนาพันธุ์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. ม.ร.ว. รุจยา อภากร

กรรมการ

รศ. เบญจวรรณ ทองศิริ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษามบทบาทหญิงชายกับการพัฒนา : กรณีศึกษาในเขตเชียงใหม่ หลวงพระบาง ตั้งแต่ ค.ศ.1975 ถึงปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) ศึกษาบทบาทผู้หญิง-ผู้ชาย ในการพัฒนาหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค.ศ.1975 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของผู้หญิงในเขตเชียงใหม่ หลังการประกาศให้หลวงพระบางเป็นเมืองมรดกโลก และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาททางเศรษฐกิจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่จะนำไปสู่ความเท่าเทียมกันในลาว การศึกษาใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลและการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษาพบว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นประเทศที่สังคมมีการแบ่งบทบาทหญิงชายตลอดมาในอดีต ตั้งแต่ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค.ศ.1975 โดยกำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้นำมีหน้าที่ด้านการปกครอง หรือมีส่วนร่วมในชุมชน ในขณะที่ผู้หญิงมีหน้าที่ดูแลครัวเรือน บทบาทดังกล่าวได้รับการปลูกฝังผ่านทางวรรณกรรม สุภาสิต จนกลายเป็นบรรทัดฐานที่ปฏิบัติในสังคม แต่หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบสังคมนิยม ในปี ค.ศ.1975 รัฐบาลส.ป.ป.ลาวได้ผลักดันให้ผู้หญิงออกมามีส่วนร่วมใน 2 พื้นที่คือ ทางการเมืองเพื่อให้เข้าใจถึง

ระบอบสังคมนิยมและมีส่วนร่วมสำคัญในด้านเศรษฐกิจ โดยให้ผู้หญิงออกมาเป็นแรงงาน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประเทศ ในขณะที่เดียวกันเกิดการเคลื่อนไหวด้านแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้หญิงในกระแสโลก เมื่อรัฐบาลส.ป.ป.ลาว เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวจึงเกิดการจัดตั้งสหพันธ์แม่หญิงลาวขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อดูแลด้านสิทธิประโยชน์ของผู้หญิงและเด็ก โดยดำเนินงานในช่วงแรกตามแนวคิดการพัฒนาสตรีในกระแสโลก ในแนวคิดสตรีในการพัฒนา และสตรีกับการพัฒนา

สำหรับเขตเชียงทอง เมืองหลวงพระบาง เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจตั้งแต่ ค.ศ.1995 หลังจากหลวงพระบางได้รับการขึ้นทะเบียนอยู่ในบัญชีของมรดกโลก จากกระแสดังกล่าว ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสู่หลวงพระบางเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผู้หญิงลาวจำนวนหนึ่งออกมาทำงานในด้านธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ผู้หญิงต้องเปลี่ยนบทบาทจากการดูแลครอบครัว และการผลิตที่ไม่มีรายได้ มาสู่การทำงานที่มีรายได้ แต่ในขณะที่เดียวกันผู้หญิงยังคงต้องรับภาระด้านการดูแลครอบครัวอยู่เช่นเดิม จึงส่งผลให้ผู้หญิงต้องรับภาระเพิ่มมากขึ้น

จากภาระอันหนักอึ้งของผู้หญิงตามแนวทางการพัฒนาดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดการพัฒนาสตรีแนวทางใหม่ในกระแสโลก ที่เรียกว่า บทบาทหญิงชายกับการพัฒนา ที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงผู้ชายมีบทบาทที่เท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าพรรค รัฐบาลลาว รวมทั้งสหพันธ์แม่หญิงลาว จะได้พยายามผลักดันและสนับสนุนให้เกิดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังกล่าว โดยเริ่มจากการจัดทำโครงการต่างๆขึ้นมาได้แก่ การสนับสนุนทางการศึกษา จัดฝึกอบรมให้แก่ผู้หญิง แต่การพัฒนาบทบาทหญิงชายไปสู่ความเท่าเทียมในประเทศลาวโดยเฉพาะที่หลวงพระบางนั้น ยังเป็นเพียงการเริ่มต้น เพราะปัญหาในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายยังมีค่อนข้างน้อย หรือมีเฉพาะในกลุ่มคนที่ได้รับการศึกษาเท่านั้น

ดังนั้นรัฐบาลควรส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริงทั้งผู้หญิงและผู้ชายโดยอาจเริ่มจากการวางรากฐานความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนตั้งแต่ยังอยู่ในวัยเด็ก โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทหญิง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่เท่าเทียมกันต่อไป

Thesis Title Gender Roles : A Case Study of Chiang Thong
District, Luang Prabang, from 1975 till Present

Author Ms.Tarntip Kraironarith

M.A. Regional Studies

Examining Committee	Assoc.Prof. Dr. Bupa Wattanapun	Chairman
	Lect. Dr. M.R. Rujaya Abhakorn	Member
	Assoc.Prof. Benchavan Tongsi	Member

ABSTRACT

The objectives of the study on Gender Roles : A Case Study of Chiang Thong District, Luang Prabang from 1975 till present are 1) to study the change of gender role in development since the 1975 revolution; 2) to study women's involvement in the economy of Chiang Thong District after the declaration of Luang Prabang as a World Heritage Site; and 3) to study the relationships between women's economic roles and participation in development that will lead to gender equality in Laos. The methods used are qualitative by collecting data from interviewing and studying related documents.

The study reveals that, prior to the 1975 revolution, the Lao People's Democratic Republic was the country where roles of women and men in society were always separated. Men's role was in politics or communities whereas women's role was mainly housekeeping. These roles had been rooted through literatures and proverbs and became the prevailing social norms . But after the political change to socialism in 1975, the government of Lao PDR urged women to participate in two areas. The first area was politics in order to understand socialism and the second was involvement in the

economy. Women were encouraged to enter the labor force to increase the country's income. In the meantime, there were worldwide movements on women's development. As a result of participation in such conferences, Lao PDR established the Lao Women's Union to take care of women and children's rights. During the initial stage, the management corresponded with the world issues in women development and in the approach on women in development and women and development.

In Chiang Thong District, Luang Prabang, economic change began in 1995 when Luang Prabang was listed as World Heritage Site. As the result, large numbers of tourists came to visit Luang Prabang and a considerable number of Lao women entered the tourist industry. Women have to change their roles from housekeeping and nonprofit contribution to profit-making jobs. However, along with this income earning business, women still have to continue their household activities, resulting in the increase in their responsibilities.

With the increase in women's heavy work load, there grows a new global line of thinking in women development called Gender Role and Development which promotes gender equality. Although, the Party, Government of Lao PDR and Lao Women's Union have all encouraged and supported the mentioned gender strategy with numerous projects in education and training for women, gender development towards true equality in Laos especially in Luang Prabang is still in the beginning stage. This is because there is little understanding on gender equality except in the educated group.

The government should therefore promote a true understanding of gender equality among both women and men by laying a foundation for knowledge and understanding of women's role for citizens starting from childhood through the education processes, both in and outside school system that will lead to equitable development.

All rights reserved